

men vi har givet den ud fra den generelle Betragtning, at nogen Nytt kunde der vel ligge deri, og vi har navnlig, for saa vidt angaar Bevillinger tidligere paa Sæsonen, om jeg saa maa kalde det, givet den ud fra den Betragtning, at naar vi Gang paa Gang viste Villighed til at give Hjælpen Former, som vi ikke troede synderligt paa, saa skulde det efterhaanden medføre, at man fra Regeringspartiernes Side og navnlig fra selve Regeringens Side virkelig vilde indlade sig i en Realitetsforhandling om de Veje, som vi fra vor Side mener man skulde gaa. Men en Imødekommenhed af den Art er jo ikke paa noget Punkt vist. Naar nu altsaa Regeringen — i Alvor eller ikke — hævder, at vi fra vor Side har vist for ringe Villighed til Forhandling, saa maa vi fra vor Side med den fuldkommen sikre Sandhed som Baggrund hævde, at fra Regeringens Side er der overhovedet ikke vist nogen Tilbøjelighed til at gaa de Veje, som vi tror i nogen Grad kunde nytte paa Forholdene.

Nu er det ingenlunde saaledes, at jeg personlig tror, at Told vilde kunne skabe et Lykkerige i Sammenligning med det, vi har. Paa den anden Side tror jeg paa, at Toldforanstaltninger i visse Tilfælde kunde være heldige. Det er ogsaa ganske givet, at der indenfor Regeringspartiet findes Medlemmer, som er af samme Mening. Der er ikke mindste Tvivl om, at ikke ubetydelige Virksomheders Arbejdere sammen med Industriens Indehavere har gjort Forsøg paa at komme den Vej ud. Det er altsaa ingenlunde saaledes, at der ikke indenfor Socialdemokratiet — og jeg tror endda at turde sige indenfor betydelige Kredse af Socialdemokratiet — er en Forstaaelse af, at det er forkasteligt, at man ikke ogsaa tager den Vej med i sine Overvejelser. Det har man nu altsaa ikke gjort, men naar man ikke har gjort det paa Trods af, at et af Rigsdagens store Partier tror, at det er ad den Vej, man naar mest, synes det mig sandelig fuldkommen uberettiget, at man fra Regeringspartiernes Side alligevel vil hævde, at vi fra konservativ Side bærer Skylden for, at der er blevet gjort alt for lidt. Naar Forholdet nu en Gang ligger saaledes, at et Partis Medvirkning til Gennemførelse af Foranstaltninger er nødvendig, saa maa der ogsaa tages Hensyn til dette Parti, og naar man ikke gør det, saa maa dog den simple og retfærdige Følge deraf være, at man ikke bebrejder det paagældende Parti, at det ikke har givet Støtte til det, som det ikke havde nogen synderlig Tro paa virkelig kunde nytte. Det er mit Haab og min Overbevisning, at man ude

i Befolkningen meget vel vil forstaa dette Forhold, vil forstaa, at den Hjælp, der er ydet, er med rundest Haand ydet fra konservativ Side, fordi vi i det, der er gennemført, er gaaet med til Ting, som vi i og for sig ikke tror stort paa, medens paa den anden Side der fra Regeringspartiernes Side ikke er ydet os noget i Retning af at gøre Forsøg med det, som vi tror paa. Naar den højtærede Statsminister paa et tidligere Tidspunkt afbrød mig med, at vi kunde gøre et Forsøg med dette eller hint, saa maa jeg da med samme Ret — og med en ganske særlig Ret, da jeg ved, at der indenfor Socialdemokratiet er store Kredse, der til en vis Grad tror paa den samme Vej, som vi tror paa — kunne sige, at saa kunde de Herrer da gøre et Forsøg. Men der er ikke gjort et alvorligt Forsøg paa at gennemføre noget i Retning af det, vi ønsker.

Sammenligner vi Forholdene nu med Forholdene, som de var under Ministeriet Neergaard, et Ministerium med gamle Doktriner — kan man maaske sige, uden at der deri skal ligge noget fornærmeligt —, saa er det dog en Kendsgerning, at man under Ministeriet Neergaard paa ikke ubetydelige Punkter naaede betydelige Resultater, og jeg kan her ganske specielt, fordi den paagældende Industri nu, saa vidt man kan skønne, er i fuldkommen samme Nød, som den var i under Ministeriet Neergaard, pege paa Ordningen med Hensyn til Skotøjsindustrien. Efter al menneskelig Beregning ligger Forholdene for denne Industri nu saaledes, at hvis ikke den kommer til Hjælp, vil den slet ikke kunne klare sig i Konkurrencen udefra. Desuagtet staar vi nu, saa vidt man da kan antage, ved Samlingens Slutning, uden at der paa dette Punkt er gjort noget, altsaa paa et Punkt, hvor virkelig Ministeriet Neergaard udrettede noget til Gavn for den paagældende Industri. Jeg maa altsaa hævde, at der er intet gjort fra Regeringspartiernes Side, der har nogen nævneværdig Betydning, bortset fra Lovforslaget om Boligbyggeri, som jeg tillægger en vis Værdi, og hvor det konservative Parti skaffede et brugeligt Forslag igennem. Man kunde da saare naturligen spørge sig selv — og det har, som jeg allerede har bemærket, den allerstørste økonomiske Interesse ogsaa for Skattespørgsmaalet —, om da nu den Krise, vi befinder os i, kan antages at blive mere eller mindre kortvarig. Det ærede Medlem Hr. Rode, som tilhører et Parti, som vel nok har Optimismen som et af sine Hovedpunkter paa Programmet — i hvert Fald ved jeg ikke